

МЕТОДИЧНИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ ОТРАЗЯВАНЕ НА ЕТНИЧЕСКИЯ СЪСТАВ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ ПРИ ОТДЕЛНИТЕ ПРЕБРОЯВАНИЯ

Като основни източници на данни за разпределението на населението по етнически признаци са утвърдени: преброяванията на населението, административните източници, регистрите, сведения на отделни специализирани научноизследователски институти и групи специални демографски и етнографски проучвания. Най-важният източник остават общите преброявания на населението в съответната страна.

Информацията, необходима за разработване на настоящото изследване, е осигурена по следните основни направления:

- Статистически данни за етническия състав на населението, и по-конкретно на ромската етническа група – резултати от съответните преброявания на населението за периода от Освобождението до началото на ХХІ в.;
- Данни, отнасящи се до ромския етнос, от архивни фондове – Централен гържавен архив – гр. София;
- Друга информация от научни и групи изследвания за ромския етнос в България.

Тъй като основната база статистически данни са резултатите от проведените в миналото преброявания на населението, е важно да се посочат някои методологични особености, отнасящи се преди всичко до етническата принадлежност на населението. В България този показател започва да се отчита от 1900 г. и присъства във всички следващи преброявания, с изключение на тези през 1934, 1985 г. (във връзка с „възродителния процес“) (1975 г. са събрани данни, но не са публикувани).

При преброяванията в Княжеството преди 1900 г. като етнически признак се използва матерният език и вероизповеданието. Трябва да се има предвид, че дотогава почти всички страни в Европа прилагат този признак. Това предопределя и крайните резултати. Този подход за определяне на етническата принадлежност е неправилен и дава изопачена картина на етническия състав. По такъв начин например е преувеличен броят на турците. В тяхното число са включени гагаузите, част от циганите, а може би и групи етноси, ползващи турския език. Същевременно е намален броят на други етноси – цигани, евреи и гр. При регистрацията на населението през 1880 г. в Източна Румелия е отбелязана и етническата принадлежност. Дадени са данни за българи, турци, гърци, цигани, арменци, евреи. В забележка е посочено, че в състава на турците са включени и българомохамедани, което показва, че всички мохамедани са отъждествявани с турците. Това означава, че в техния състав са включени освен българомохамеданите, татарите, може би и част от циганите и други етноси. Възможно е подобни действия да са извършени и при съставяне на регистрите за

